

กองทุนสวัสดิการตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดิ จังหวัดปราจีนบุรี

ข้อมูลทั่วไป

ตำบลทุ่งโพธิ์ เป็น 1 ใน 6 ตำบลของอำเภอนาดิ จังหวัดปราจีนบุรี ประกอบด้วย 7 หมู่บ้าน มีพื้นที่ 86,875 ไร่ กว่าร้อยละ 60 เป็นพื้นที่เกษตรกรรมลักษณะพื้นที่ลาดชันและเนินเขา กว่าร้อยละ 70 ประชากรในพื้นที่จริงประมาณ 5,800 คน 1,800 ครัวเรือน อัตราส่วนชาย/หญิงใกล้เคียงกัน ชาวทุ่งโพธิ์มีอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 65 ส่วนค้าขายประมาณร้อยละ 15 ส่วนที่เหลือเป็นอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม รับจ้างทั่วไป และรับราชการเป็นส่วนน้อย ในตำบลมีโรงเรียนระดับมัธยม 1 แห่ง โรงเรียนระดับประถม 4 แห่ง สถานเอนกนาลัย 2 แห่ง และมีวัด/สำนักสงฆ์ 8 แห่ง

ฐานองค์การการเงินชุมชน รูปแบบออมวันละบาท

- ก่อตั้ง 2 ตุลาคม 2549
- สมาชิกปัจจุบัน 1,550 ราย
- เงินทุนปัจจุบัน 350,000 บาท

การก่อเกิดของกองทุนสวัสดิการ

จากแผนชุมชนพึ่งตนเองเพื่อเอาชนะความยากจนตำบลทุ่งโพธิ์พบว่า ชาวบ้านกว่าร้อยละ 80 ไม่มีระบบสวัสดิการใดๆ การสงเคราะห์ช่วยเหลือคนด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุไม่ทั่วถึงมีชาวบ้านจำนวนมากไม่สามารถเข้าถึงระบบสวัสดิการ ส่วนระบบสงเคราะห์ที่ทางหน่วยงานอื่นๆจัดให้ไม่ครอบคลุม 9 อย่างของระบบสวัสดิการเช่น เกิด แก่ เจ็บ ตาย ทุนการศึกษา ทุนประกอบอาชีพสวัสดิการคนทำงาน ผู้ด้อยโอกาส และสวัสดิการเงินฝาก ซึ่งคนในชุมชนมีความต้องการสิ่งเหล่านี้ การจัดสวัสดิการชุมชนตำบลทุ่งโพธิ์ จึงเริ่มมาจากการไปศึกษาเรียนรู้พื้นที่ต้นแบบตำบลดอนยอ จังหวัดนครนายก โดยแกนนำกองทุนหมู่บ้าน 7 หมู่บ้านแล้วร่วมหารือร่วมกันกว่า 3 เดือน สามารถจัดตั้งคณะกรรมการและร่างระเบียบชั่วคราวได้ ประกอบด้วยตัวแทนหมู่บ้านละ 3-4 คน ปัจจุบันมีคณะกรรมการทั้งหมด 8 คน โดยมีนายศิริพงษ์ ฉายวัฒน์ เป็นประธานกองทุน ในช่วงจัดกระบวนการ ชุมชนมีแหล่งข้อมูลหลักได้จากคณะกรรมการที่เชื่อมประสานกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) จากนั้นได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการจากฐานกลุ่มออมทรัพย์ และกองทุนหมู่บ้าน

ในช่วงเริ่มต้น ได้มีการจุดประกาย สร้างความเข้าใจกับผู้นำชุมชนในเรื่องแนวคิดสวัสดิการชุมชน ที่ต้องการให้สมาชิกได้รับการดูแลตั้งแต่เกิดจนตาย โดยลดรายจ่ายเพื่อออมวันละ 1 บาท เพื่อนำมาจัดสวัสดิการดูแลทุกข์สุขซึ่งกันและกัน และให้เข้าใจแนวคิดว่าเป็น “การให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี” จากนั้นเป็นเวทีการให้ความรู้ โดยผู้นำชุมชนเป็นกระบอกเสียงพูดคุยกับชาวบ้านให้เข้าใจและเห็นถึงความจำเป็นของการสร้างสวัสดิการดูแลกันเอง ขั้นตอนนี้ต้องคุยให้ถึงต้นตอ เพื่อให้ชาวบ้านเข้าใจอย่างที่เราเข้าใจว่าทำไมเราต้องมาจัดสวัสดิการกันเอง มีกองทุนแล้วจะเกิดประโยชน์กับตัวเองและลูกหลาน

ขั้นตอนการติดตามประเมินผลเพื่อแก้ปัญหาหลังการเริ่มจัดตั้ง “กองทุนสวัสดิการชุมชน วันละบาท ตำบลทุ่งโพธิ์” ได้มีการทบทวนปัญหาอุปสรรค ระบบเอกสาร ระบบการสื่อสาร ระบบการจัดเก็บรวบรวมเงินออม ระบบการจัดทำบัญชีในระยะเริ่มแรกจนถึงระยะ 180 วันทบทวน เหตุผลของการเพิ่มหรือลดของสมาชิก การเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องสวัสดิการชาวบ้านเพื่อให้ครอบคลุมทั่วทั้งตำบล การตรวจสอบ และปรับปรุงขบวนการให้เหมาะสมและสะดวกในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

การจัดสวัสดิการที่เกิดขึ้น

การจัดสวัสดิการของตำบลทุ่งโพธิ์ ได้จัดสวัสดิการทั้งหมด 9 เรื่อง ได้แก่

- **สวัสดิการยามแก่ชรา** มีค่าเลี้ยงชีพ เมื่อยามชราอายุ 60 ปีขึ้นไป
- **สวัสดิการรักษาพยาบาล** กรณีเจ็บป่วย นอนโรงพยาบาล ได้คืนละ 100 บาท จ่ายปีละไม่เกิน 10 คืน รวม 1,000 บาท ถ้าสมาชิกมีฐานะค่อนข้างลำบาก คณะกรรมการก็จะร่วมกันพิจารณาการจัดสวัสดิการที่เพิ่มมากขึ้นกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
- **สวัสดิการเพื่อการศึกษา** จัดเงินกองทุนให้สมาชิกไปจ่ายค่าเทอมให้กับบุตรได้คนละ 1,000 บาท ตามกลุ่มเป้าหมายที่คณะกรรมการร่วมกันดู โดยไม่จำกัดว่าครอบครัวนั้นจะมีบุตรกี่คน
- **สวัสดิการเพื่อการประกอบอาชีพ** คณะกรรมการจะสรรหาอาจารย์ หรือผู้มีความรู้มาฝึกอบรมอาชีพให้แก่สมาชิก
- **สวัสดิการผู้ด้อยโอกาส** กองทุนจะจ่ายเงินเข้ากองทุนแทนผู้ด้อยโอกาส คนละ 1,000-1,500 บาท
- **สวัสดิการคนทำงาน** จ่ายค่าตอบแทนคนทำงาน เช่น จ่ายเจียออมเพื่อสวัสดิการแทน หรือจ่ายเป็นค่าน้ำมันยานพาหนะเมื่อคณะกรรมการเดินทางทำงานในพื้นที่
- **สวัสดิการเงินกู้ยืม** ให้สถาบันการเงิน (ซึ่งเป็นกลุ่มที่เกิดมาจากกองทุนสวัสดิการอีกทีหนึ่ง) ที่มีในตำบลยืมไปเป็นกองทุนหมุนเวียนให้สมาชิกกู้ยืม โดยคิดดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี
- **สวัสดิการการเสียชีวิต** กรณีเสียชีวิต กองทุนให้พวงหรีด 300 บาท เป็นเจ้าภาพงานศพ 400 บาท (ใส่ซองให้กับพระสงฆ์ที่มาสวดอภิธรรม) เมื่อเป็นสมาชิกเป็นสมาชิกในระหว่าง 6 เดือนถึง 1 ปี จ่ายค่าทำศพ 5,000 บาท ครบ 1 ปี จ่ายค่าทำศพ 10,000 บาท ครบ 3 ปี จ่ายค่าทำศพ 15,000 บาท
- **สวัสดิการการเกิด** กรณีคลอดบุตร ให้ค่าทำขวัญเด็กแรกเกิด 500 บาท โดยเปิดบัญชีเป็นทุนการศึกษา แม่ได้สวัสดิการอีก 500 บาท และเบิกค่านอนโรงพยาบาลได้คืนละ 100 บาทไม่เกิน 3 คืน

สิ่งที่จะดำเนินการต่อไป

ยุทธศาสตร์ของตำบลทุ่งโพธิ์ คือ การสร้างคน สร้างอาชีพ รักษาสิ่งแวดล้อม และฟื้นฟูวัฒนธรรม โดยมีเป้าหมายจะทำกิจกรรม 6 กองทุน/กลุ่ม ได้แก่ กองทุนน้ำดื่มสะอาดของชุมชนเพื่อชุมชน กองทุนกล้าไม้ / พันธุ์พืชของชุมชนเพื่อชุมชน กองทุนสวัสดิการชาวบ้าน กองทุนข้าวชุมชน เพื่อชุมชน กองทุนปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพของชุมชนเพื่อชุมชน และกลุ่มคนจนทำบ้าน ชุมชนสามารถขับเคลื่อนงานโดยศูนย์คุณธรรมตำบล กองทุนสวัสดิการชุมชน สภาวัฒนธรรม และสภาเยาวชน และมีภาคร่วมพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน ได้แก่ อบต. พอช. พมจ. ศพส. เป็นต้น

“พัฒนาคน โดยการจัดการความรู้

พัฒนาอาชีพ โดยกิจกรรมลดรายจ่ายเพิ่มรายได้

ฟื้นฟูทรัพยากร โดยเกษตรอินทรีย์”

ผู้ประสานงาน นายไชยยศ โนจิตต์ หมายเลขโทรศัพท์ 087-142-5324